

7.SINIF 8. TEMA ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

TÜRKÇE

Bu kitapçık MALATYA Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

1.

KAFETERYAMIZA HOŞ GELDİNİZ				
MENÜLERİMİZ				
YİYECEKLER		SİPARİŞ KODU	İÇECEKLER	MENÜ TOPLAM FİYATI
TOST	Kaşarlı Tost	T1	ÇAY	10 TL
	Sucuklu Tost	T2	ÇAY	10 TL
BÖREK	Peynirli Börek	B1	ÇAY	13 TL
	Patatesli Börek	B2	ÇAY	13 TL
PİDE	Kıymalı Pide	P1	AYRAN	15 TL
	Patatesli Pide	P2	AYRAN	13 TL

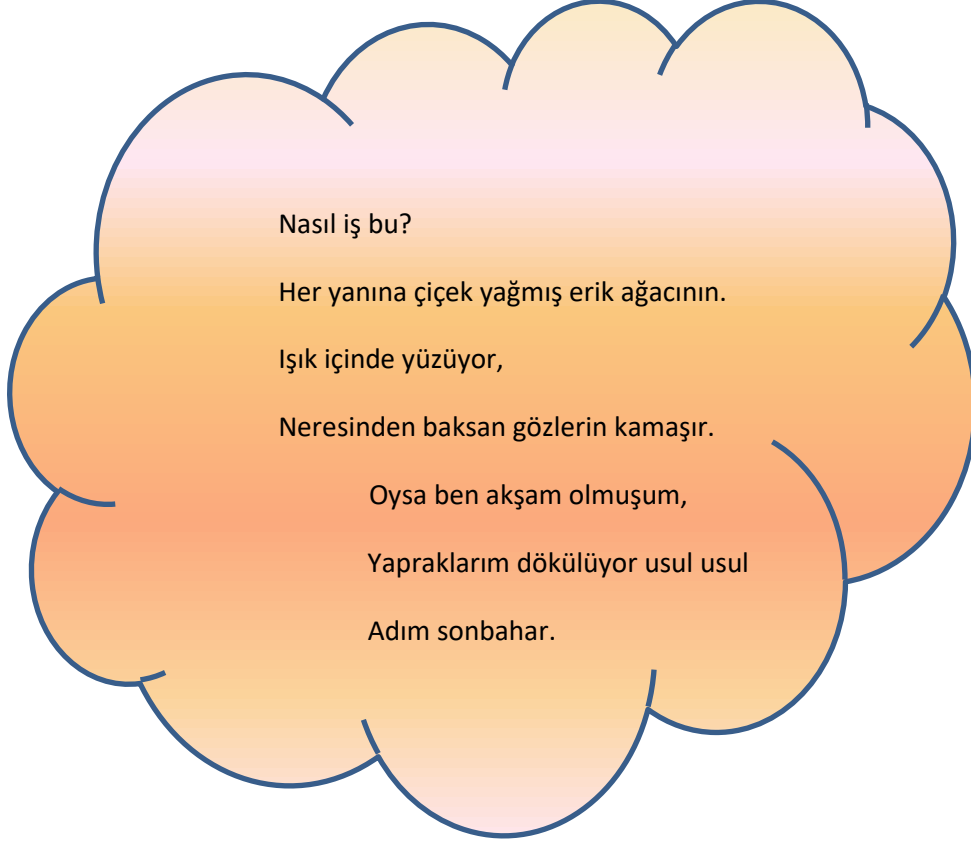
Yukarıda menü listesi verilen bir kafeteryaya giden Aylin, Berke, Canan, Çiğdem, Defne ve Emre adlı arkadaşların verdikleri siparişlerle ilgili bilinenler şunlardır:

- Her menüden birer adet sipariş edilmiştir.
- Aylin ve Emre çay siparişi vermemiştir.
- Canan patatesli yiyeceklerden birini sipariş etmiştir.
- Çiğdem tost siparişi vermemiştir.

Yukarıda verilen bilgilere göre aşağıda yer alan yargılardan kesinlikle doğru olanların başına “✓”, kesinlikle yanlış olanların başına “X”, doğruluğu veya yanlışlığı kesin olmayanların başına “~” işareti getiriniz.

- ( ) Emre kıymalı pide sipariş etmiştir.
- ( ) Çiğdem B1 kodlu menüyü sipariş etmiştir.
- ( ) Defne pide sipariş etmemiştir.
- ( ) Aylin P2 kodlu menüyü sipariş etmiştir.
- ( ) Canan çay siparişi vermiştir.
- ( ) Berke T1 kodlu menüyü sipariş etmiştir.
- ( ) Üç kişinin vermiş olduğu menünün sipariş kodu bilinmektedir.
- ( ) Defne, fiyatı 13 TL olan menülerden birini sipariş etmiştir.

2. Benzetme (teşbih), özellik bakımından güçlü olan varlığın güçsüz olan varlığa benzetilmesidir. Benzetme sanatının gerçekleşmesi için benzeyen ve benzetilen varlıklar arasında ortak özelliğin bulunması gerekir. Buna benzetme yönü denir. Örneğin “inci gibi dişler” derken inci ve dişler arasındaki ortak özellik, her ikisinin de beyaz olmasıdır. Burada beyazlık bakımından güçlü olan inci “benzetilen”, beyazlık bakımından daha güçsüz olan diş “benzeyen”dir. Şairler veya yazarlar benzetme sanatına başvururken bazen benzeyen ya da benzetilen öğeleri vermezler ve bunu okuyucuya bırakırlar.

Yapılan açıklamalara göre yukarıdaki şiirde yer alan benzetme öğeleriyle ilgili aşağıdaki boşlukları doldurunuz.

Şair şiirinde, umutsuzluğunu vurgulamak amacıyla kendisini ..... benzetmiştir. Burada benzetilen ..... , benzeyen ise .....

Şair “Yapraklarım dökülüyor usul usul” diyerek kendisini ..... benzetmiştir. Bu kelime şiirde verilmemiş, okuyucuya bırakılmıştır. Burada benzetilen ..... , benzeyen ise .....

3. Aşağıdaki cümleleri verilen deyimlerle cümlelerin anlamına uygun olarak tamamlayınız.

sular kararmak

gözdağı vermek

ruhu bile duymamak

can kulağıyla dinlemek

ateş almaya gelmek

içinden geçirmek

Orada çok durmadı - - - - gibi hemen oradan ayrıldı.

Derste öğretmenini - - - - için hep başarılı olurdu.

Bir an memleketine gitmeyi - - - - ancak sonra vazgeçti.

Kendisi için doğum günü sürprizi hazırlanırken onun - - - - .

Başarıyla rakiplerine - - - - .

Son vapur iskelede - - - - yanaşırdı.

4. Aşağıdaki balonlarda yer alan fiilleri uygun ağaçlara bağlayınız.

BOYATTI

GÜLÜYOR

ALABİLİR

AÇMALI

ARZ ET

SULADI

BASİT FİİL

TÜREMİŞ FİİL

BİRLEŞİK FİİL

5.

- 1- Kızdığımı görünce bir anda ağız değiştirdi.
- 2- Etler o kadar iyi pişmişti ki ağızda dağılıyordu.
- 3- Karşısında onu görünce ağzı kulaklarına varmış.
- 4- Adını bir daha ağızıma almayacağım, diyormuş.
- 5- Bu işten de ağzı yanınca iyice ümitsizliğe düştü.
- 6- Ağızına geldiği gibi konuşursan zararlı çıkarsın.
- 7- Söylediğin kötü sözler hiç ağızına yakışıyor mu?
- 8- Sakın bunları ona anlatma, onun ağızında bakla ıslanmaz.
- 9- Uzun bir sessizlikten sonra nihayet ağzından baklayı çıkardı.
- 10- Belli ki söylemek istemiyordu, ağzından kaçırınca utandı.

Numaralanmış cümlelerde geçen deyimlerin anlamları aşağıda verilmiştir. Anlamı verilen deyimleri boşluklara yazınız.

DEYİM	ANLAMI
	Anmamak, sözünü etmemek
	Çok sevinmek
	Bir şeyden büyük zarar görmek
	Sonunu düşünmeden konuşmak
	Önceden söylediğini başka türlü anlatmak
	Lezzetli olmak, iyi pişmek
	Söylemesi ayıp kaçmak, uygun düşmemek
	Hiç sır saklayamamak
	Söylemekten kaçındığı bir şeyi sabrı tükenip söylemeye başlamak
	İstemediği hâlde boş bulunup söyleyivermek

6. Aşağıdaki cümlelerde bulunan deyimleri taşıdıkları anlama (öfke, şaşırma, telaş, sevinç, üzüntü) göre tespit edip ilgili yerlere yazınız.

- İnliyor, göz süzüyor, burnundan soluyarak konuşuyordu.
- Türlü türlü hayvanları görünce çocukların ağzı açık kaldı.
- Ertesi gün babam horozun ölüsünü bulunca küplere binmiş.
- Annem bizi evde bulamayınca yine etekleri tutuşacak, dedi.
- Çok istediği bisikleti karşısında gören çocuk havalara uçtu.
- günden sonra öğretmenimizin bir müddet neşesi kaçtı.
- İki kere gidip geldikten sonra gözleri parladı, evi bulmuştu.
- Aklına geldikçe yüreği sıkışıyor, öylece düşünüp duruyordu.
- Eli ayağına dolaşarak pencerelere koştu, sonunda gelmişlerdi.
- Konuşmasını dinlerken açıkçası hayretler içinde kaldım.

ÖFKE

- 1- .....
2- .....

ŞAŞIRMA

- 1- .....
2- .....

TELAŞ

- 1- .....
2- .....

SEVİNÇ

- 1- .....
2- .....

ÜZÜNTÜ

- 1- .....
2- .....

7. Burası, ıssız dağlık içinde asla güneş tesir etmez bir ağaçlık yerdir. İki yüzden fazla çadır vardır. Biz de çadırımızı bir köşede kurup sohbe başladı. Dil İçmesi'nde su içenler elbette buradaki sıcak su ılıcalarına gelip sağlıklarını kazanırlar. Bu ılıcalar yüksek bir dağ içindedir. Yanko bin Madyan zamanında yapılmıştır. Kaplıcanın yapılmasının sebebi şudur: Yanko kızı Aline adındaki kadın uyuz hastalığına yakalanarak kaş ve kirpikleri dökülünce cascavlak tıraşlı ışığa dönüp cüzam ve miskin olur. Başvurulan bütün eski hekimler kıza ilaç bulmakta aciz kalınca hava değişimi için o kızı İstanbul'dan bu dağlara bırakırlar. O kız da bu yüksek dağlar içinde başıboş gezerken bu ılıca suyuna rast gelip ondan içer. Birkaç günde uyuzları kara kara yanıp söner. Kıza malum olur ki o suda özellik vardır deyip her gün sudan içerek suya girip kırk günde vücudu inci tanesine döner.

Bu metinde geçen altı çizili sözcükler aşağıda cümlelerde kullanılmıştır. Sözcüklerin metindeki anlamıyla kullanıldığı cümleleri işaretleyiniz.

Bazı yerlerde tek katlı evler vardı.

Sen benim yerimde olsan ne yapardın?

Bu şehrin her köşesini biliyordu.

Dikdörtgenin dört köşesi vardır.

Kazandığı paranın bir kısmını kitap almak için ayırırdı.

Davayı kazanacağını biliyordu.

Bu şehri gül zamanı ziyaret etmek gerekir.

Dedelerimiz zamanında buralar ormanmış.

Kaleminden arka arkaya bir sel gibi sözcükler dökülüyordu.

Susam taneleri yere dökülmüş.

Üç yıl, bir gün olsun canı sıkılmadan yaşadı.

Zavallı, gün görmedi.

8.

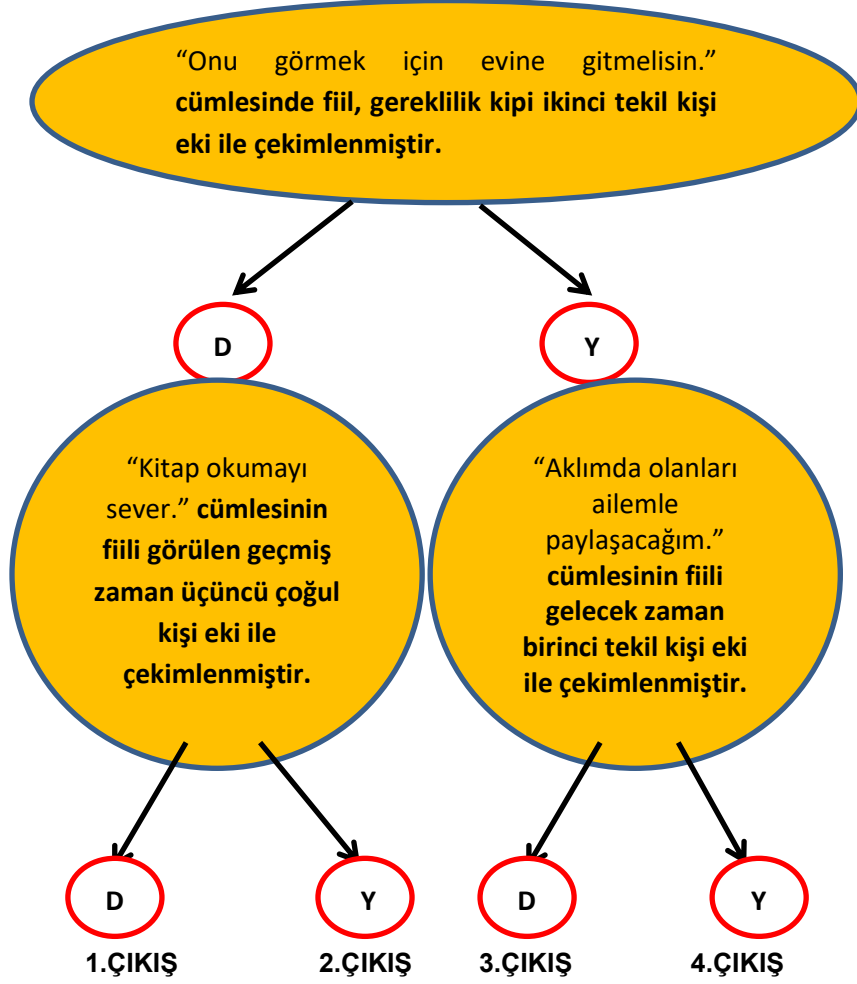
*İsim soylu sözcüklerin yüklem görevinde kullanılmasını sağlayan, ayrıca eklendiği çekimli fiilleri, birleşik zamanlı fiil yapan ek biçimindeki yardımcı eyleme **ek fiil (ek eylem)** denir.*

Bu bilgiye göre tabloda ek fiil almış sözcüklerin olduğu kutucukların numaralarını aşağıdaki kutucuğa yazınız.

Okuyorum 1	Bekleyeceğiz 2	Gidersek 3	Gülmüştür 4	Geldiyse 5	Güzeldi 6	Başkaysa 7
Anlayacaksak 8	Oturmalıydı 9	Çalışırdı 10	Ağlamasa 11	Kullanma 12	Yoktur 13	Alınıyorsa 14
Sibel'di 15	Bıraktılar 16	Anlaştı 17	Yapmamıştı 18	Yürürdü 19	Tarafsa 20	Oyaladınız 21
Haklıymış 22	Gül 23	Getirmiş 24	Dağıtıldı 25	Belirlemiş 26	Oydu 27	Tatlıymış 28

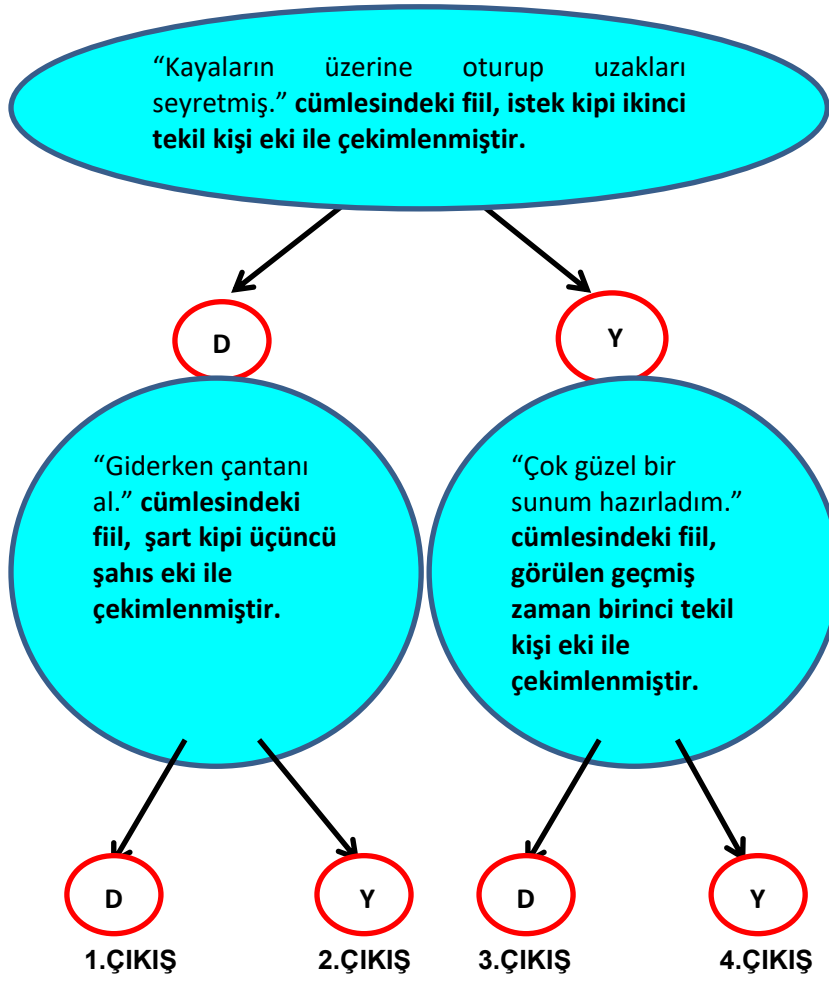
9. Türkçe öğretmeni fiillerde kip ve kişi konusunu anlattıktan sonra anlattıklarını pekiştirmek için aşağıdaki iki soruyu sunmuştur. Sorulardaki doğru çıkışları bulup yazınız.

(I)

ÇÖZÜM (I):

(II)

ÇÖZÜM (II):

10. Aşağıdaki dizelerde kullanılan söz sanatına uygun açıklamayı işaretleyiniz.

11. Aşağıdaki dizelerde kullanılan söz sanatlarını bularak verilen boşluklara yazınız.

*Bir kökte uzanmış sarmaşık gibi
Dökülmüş gerdana saçların güzel
Gözlerin ufukta bir ışık gibi*

.....

*Benden selam olsun Bolu Beyi'ne
Çıkıp şu dağlara yaslanmalıdır.
Ok gıcirtısından kalkan sesinden*

.....

12 ve 13. soruları aşağıdaki dizelere göre cevaplayınız.

YURT TÜRÜSÜ

Güzel yurdum, dağılarını

Uzaktan göresim gelir.

Keskin esen yellerine

Kendimi veresim gelir.

Gözümde tüter damların

Sakız kokulu çamların

Türkü söyler akşamların,

Bana kendi sesim gelir.

Vasfi Mahir KOCATÜRK

12. Bu şiirin ana duygusu nedir?

.....

13. Şiirde kişileştirme yapılan dize hangisidir?

.....

14-15. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Evliya Çelebi Gözüyle Malatya

Havası ve Suyu: Suyu ve havası gayet latiftir. Denizde ve karada dolaşan seyyahların beyanına göre, havası Tebriz'in iç çekici havasına benzemektedir. Belki daha da üstündür. Havasının güzelliğinden halkı dinç, güçlü, kuvvetli ve güzel tenlidirler.

Bağları: Malatya'da 7 bin 800 bağ ve 600 bostan olup tapu defterinde ve sicilde kayıtlıdır.

Tarım ve Ürünleri: 7 türlü 7 taneli buğdayı olur, Benzeri meğer Harran'da ola... Arpası, pamuğu ve ovalarındaki otlakları herkes tarafından aranılır. Bakla ve nohutu gayet meşhurdur. Sanayide beyaz pembe pamuk ipliği ve beyaz pembe pamuk bezi meşhurdur.

Sebzeleri ve Yemişleri: Dağlarında keremgöv adında kudret helvası olur. Allah'ın emri ile gökten yağar. Meşe ve pelit ağaçlarının yapraklarında bulunur. Dağlarında mazi, kırlarında pazı ve ıspanak, lahana vs. sebzeleri boldur. 7 türlü ayvası, 20 türlü elması vardır. Kayısı, dürbül üzümü ve kirazı çok meşhurdur.

14. Evliya Çelebi'nin tespitlerinden hareketle Malatya'da tarımla ilgili neler söylenebilir?

.....

.....

.....

15. Evliya Çelebi, Malatya'nın havası ile ilgili ne söylemiştir?

.....

.....

.....

16. Cennetten bir köşedir Anadolu. Allah birçok güzelliği bir arada vermiştir Anadolu'ya. Dünyanın en iyi kayısı Malatya'da yetişir mesela. En güzel güller Isparta'da, en tatlı elmalar Amasya'da yetişir. Beyaz altınımız pamuk Çukurova'nın hazinesidir. Ege'de; incir, zeytin, üzüm saymakla bitmez ki verilen nimetler. Karadeniz'de yetişen Akdeniz'de yetişmez, Doğu'da yetişen Batı'da yetişmez.

Bir şehirde yetişen bir ürünü başka yerde yetiştirseniz bile aynı lezzeti aynı verimi alamıyorsunuz. Bu da çok büyük bir denklemi ortaya koyuyor. Gerekli olan havanın, nemin, ısıнын, toprağın sadece bir yerde bir arada olması bir tesadüf olmamalı. Bu, Anadolu'ya verilmiş muhteşem bir nimettir. Nuh'un gemisi misali insana lazım olan her şey var bu topraklarda.

Ürünleri bu kadar çeşitli olan memlekette insan tekdüze olur mu hiç? Anadolu'nun çeşitliliğini sağlayan coğrafya; şehirlerin kuruluşunu, mimarimizi, yaşamımızı, duygularımızı bile çeşitlendirmiştir. Güneyde topraktan yapılan evler Karadeniz'de ahşaba dönüşür. Çatı olmayan Urfa evlerine inat, en çetin kışlara dayanıklı Kars evlerinin çatılarını görürsünüz.

Bir mozaiktir Anadolu; bir kilimin renkleri, renklerin tüm tonları... Özetle her kokuyu, her tadı alabileceğiniz sofradır Anadolu.

Aşağıdaki cümlelerden hangileri bu parçanın ana fikrinden çıkarılamaz? İşaretleyiniz.

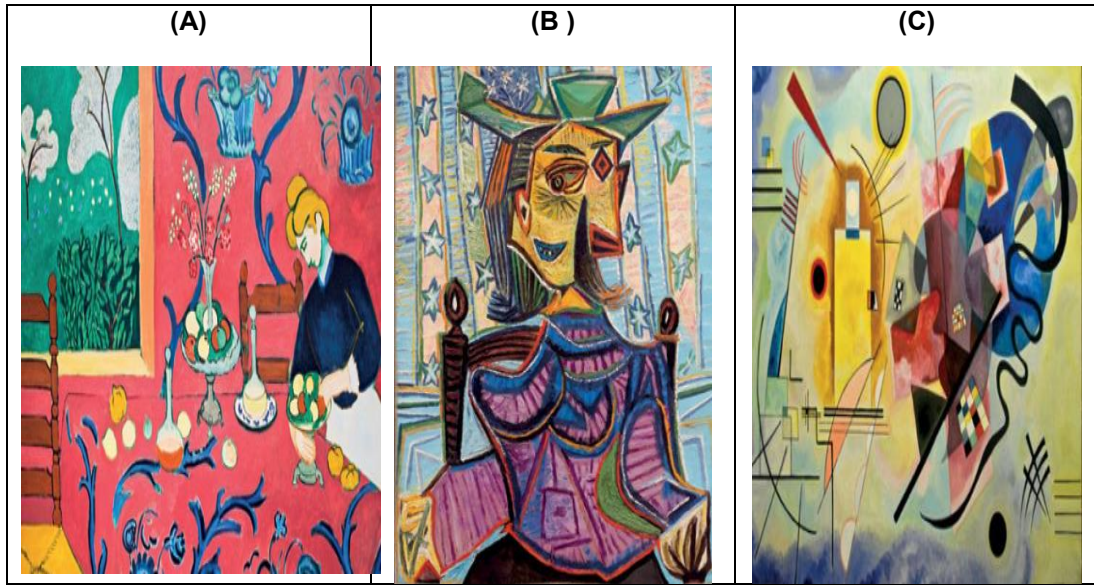
☐	Anadolu her çeşit ürünün bir arada yetişebileceği bir coğrafyadır.
☐	Anadolu da insan yaşam ve duyguları da çeşitlilik göstermektedir.
☐	Anadolu'da yetişen ürünler başka yerlerde yetişmemektedir.
☐	Bireylerin tercihleri Anadolu'yu zenginleştirmiştir.
☐	Coğrafya, insanların yetiştirdiği ürünleri ve yaşam tarzlarını belirleyen bir unsurdur.
☐	Bu topraklarda her şey denenerek bulunmuştur.
☐	Her yörede farklı ürün yetişmesi insanların tercihidir.
☐	Bu kadar unsurun bir arada olması tesadüf değil bu topraklara verilmiş nimettir.

Her felaket dilimize yeni kelimeler katıyor. Felaketlerin veya felaket korkularının insan zihninde beklenmedik bir uyanıklığa ve dikkat yoğunluğuna sebep olduğu söylenbilir. Zihnin bütün hücreleriyle kendini korumak için açık olduğu bu zamanlarda yeni kavramlar doğuyor, günlük dile yeni kelimeler katılıyor. Bu yeni kelimeler, öyle yeni yapılmış sözler de değil. Belli bir meslek grubunda bilinen kelimeler, o mesleği icra edenlerin dilinden günlük dile yayılıyor. Bunların çoğu terim / istilah dediğimiz söz varlıkları. Terim ise belli bir bilim dalının kavramlarını, nesnelerini, fiillerini ifade eder. Terimler, sadece bir bilim dalının uzmanları arasında dolaşan sözler olarak kalınca kendi esrarlı dünyalarında var olmaya devam ediyor.

[illegible][illegible]

20.

<p>(1) Wassily Kandinsky İzlenimcilik akımından etkilenen Kandinsky, başlarda canlı renkler kullanmayı tercih etmiş. Daha sonra resimlerinde geometrik biçimler kullanarak yeni bir akımın öncüsü olmuş: Soyut akım. Bu akımda gerçek nesneler değil, çeşitli geometrik biçimler ve renkler serbestçe kullanılıyor.</p>	<p>(2) Henri Matisse Matisse, resimlerinde kırmızı ve mavi gibi çarpıcı renkleri bir arada kullanmasıyla biliniyor. Matisse, resmin yalnızca görülenin değil, duyguların anlatımı için de bir araç olabileceğini savunan fovizm akımının öncülerinden.</p>	<p>(3) Pablo Picasso Picasso, pek çok ressamı etkileyen kübizm adı verilen sanat akımının ortaya çıkmasında öncülük etmiş. Bu akımda nesneler gerçekte göründükleri gibi değil, geometrik biçimlerden oluşuyormuş gibi resmediliyor. Ayrıca eserlerde nesnelerin farklı açılardan görünüşleri sıklıkla bir arada yer alabiliyor.</p>
--	---	---

Yapılan açıklamalarla resimlerin eşleştirilmesi aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) 1- A / 2-C / 3-B
- B) 1- B / 2-A / 3-C
- C) 1- C / 2-B / 3-A
- D) 1- C / 2-A / 3-B

21 ve 22. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Bir yolu ilk kez geçmek o yolu bilerek geçmekten daha uzun sürer. Aynı durumu bir filmi ilk kez izlerken de fark ederiz. Aynı filmi ikinci izleyişimizde filmin daha akıcı hatta daha kısa sürdüğünü düşünürüz. Oysa yol aynı yol, film aynı filmidir. Bu durum bize hem zamanın göreceli bir kavram olduğunu hem de deneyimlerin gözlem gücünü sınırladığını gösterir. Önemli olan bir kitabı ikinci okuyuşumuzda yeni şeyler keşfetmek, aynı yoldan ikinci geçişimizde daha önce farkına varamadığımız güzellikler bulmak, aynı filmde ilk anda göremediğimiz detayları yakalamaktır.

21. Bu metinde altı çizili sözle aynı anlama gelen sözcük ya da sözcük grubu aşağıdaki cümlelerin hangisinde kullanılmamıştır?

- A) Güzellik, kişiden kişiye değişir; genel kabul gören bir güzellik anlayışından bahsedilemez.
- B) Hisler ve zevkler yoğunluklarına göre değerlendirilebilir ancak ölçülebilir özellikte değildir.
- C) Objektif ölçütlere göre yapılan bu araştırmada aşının metabolizmaya etkisi test edilmiştir.
- D) Yazarın öznel ifadeleri ve ayrıntılı kişilik çözümlemeleri eserine benzersiz bir hava katmıştır.

22. Bu metinde asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Alışkanlıklar ve tecrübeler bazen ayrıntıları fark etmeyi zorlaştırır.
- B) İkinci kez deneyimlemeyi hak eden kitaplar, filmler bulunmaktadır.
- C) Hayal gücünün sınırı yoktur, o sınırları çoğu kez kendimiz çizeriz.
- D) Etkinliklerin çeşitliliği, zihnin aktif kullanım becerisini artırır.

23.

Veysel ördek olsun sen de göl yarım

Yeter artık kerem eyle gel yarım

Lale sümbül mor menekşe gül yarım

Sen bir çiçek olsan ben bir yaz olsam

Bu dizelerde geçen söz sanatının benzeri aşağıdaki dörtlüklerin hangisinde vardır?

- A) Bülbül ne gezersin Çukurova'da
Belki eşin arar bulamaz yuvada
Kendin gurbet elde, gönlün sılada
Ötme garip garip, gönül şen değil
- B) Uçun kuşlar uçun, doğduğum yere
Şimdi dağlarında mor sümbül vardır
Ormanlar koynunda bir serin dere
Dikenler içinde sarı gül vardır
- C) Sevgi deli gönülden gönüle bir akıştır
İzi hiç silinmeyen ilk yakıcı bakıştır
Gün olur yeşil bahar, gün olur kara kıştır
İzi hiç silinmeyen ilk yakıcı bakıştır
- D) Hasreti bağlayıp sazın teline
Yıllardır çıkmışım gurbet eline
Düşmüşüm bu yüzden elin diline
Üstelik yar beni taşlar nedendir?

24. Eylemin (fiilin) zamana bağılı olarak nasıl gerçekleşeceğini veya gerçekleştiğini belirten ya da bir dileği, isteği, tasarımı ifade eden ekler kipler denir. Kipler, haber ve dilek kipleri olmak üzere ikiye ayrılır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisinde fiil, dilek kipiyle çekimlenmiştir?

- A) Yeni evine güç bela taşındı.
- B) Anahtarını arabada unutmuş.
- C) Babam yarın yola çıkacak.
- D) Tüm hazırlıklarını tamamla.

25. Ahmet abi, bir valizi bile doldurmayan eşyalarını da alarak bir türlü dikiş tutturamadığı bu yerden ayrılmak zorunda kaldı.

Bu cümledeki altı çizili deyim cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zor duruma düşmek
- B) Bir işte veya bir yerde herhangi bir sebeple uzun süre kalamamak
- C) Bir yer hakkında kötü düşünmek
- D) Birisinden hoşlanmamak

26. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “anlamak” sözcüğü “birinin duygu ve düşüncelerini sezebilmek” anlamında kullanılmıştır?

- A) Ders çalışmadan geldiğinden konuyu anlamadı.
- B) Bu makinenin nasıl çalıştığını sonunda anladı.
- C) Davranışından bana kırgın olduğunu anladım.
- D) Şiir yazma işinden ne yazık ki anlamıyorsun.

27. *Yeterlik fiili cümleye “gücü yetme, başarma” anlamı dışında “ihtimal, olasılık” anlamı da katabilir.*

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yeterlik fiili cümleye “ihtimal, olasılık” anlamı katmıştır?

- A) Okula artık tek başıma gidebilirim.
- B) Hava sıcaklığı yarın artabilir.
- C) Küçük kardeşim yüzebiliyor.
- D) Bu masayı kendi başına kaldırabilir.

28.

İnsana özgü niteliklerin, insan dışındaki varlıklara aktarılmasına kişileştirme denir. Kişileştirmede insan dışı bir varlık insan gibi davranır.

Buna göre,

Derinden derine ırmaklar ağlar,
I

Uzaktan uzağa çoban çeşmesi,
II

Ey suyun sesinden anlayan bağlar,
III

Ne söyler şu dağa çoban çeşmesi.
IV

dizelerinde numaralanmış bölümlerin hangisinde kişileştirme yapılmamıştır?

A) I

B) II

C) III

D) IV

29-30. soruları aşağıdaki şiire göre cevaplayınız.

Yaşamak güzel şey doğrusu
Üstelik hava da güzelse
Hele gücün kuvvetin yerindeyse
Elin ekmek tutmuşsa bir de
Hele tertemizse gönlün
Hele kar gibiye alın
Yani kendinden korkmuyorsan
Kimseden korkmuyorsan dünyada
İyi günler bekliyorsan hele
İyi günlere inanıyorsan
Üstelik hava da güzelse
Yaşamak güzel şey,
Çok güzel şey doğrusu!

Melih Cevdet Anday

29. Bu şiirin ana duygusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hasret
- B) Merhamet
- C) şaşkınlık
- D) Yaşama sevinci

30. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu şiirde geçen “eli ekmek tutmak” deyimi ile aynı anlamda bir söz kullanılmıştır?

- A) Orada ekmek elden su gölden yaşamak onu tembelleştirdi.
- B) Son yaşananlar onun ekmeğine yağ sürdü.
- C) İş güç sahibi olunca evin eşyalarını yeniledi.
- D) Birkaç haftada şirketteki işleri yoluna koydu.

31-32. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

İnsan, evrendeki en karmaşık, en şaşırtıcı varlıklardan biridir. Daha bilgili, daha sağılıklı ve daha başarılı olmak için hayatı boyunca mücadele veren bir varlıktır insan. Hiç bitmeyen bir mücadeledir onunkisi. Dışarıdan bakınca hiç yorulmaz, hiç usanmaz gibi durur. Hâlbuki içi öyle midir? Bazıları çok yorulur mesela çok usanır ama duramaz işte. Hayat denen bu hengâmede hep yürümelidir. Yürümelidir ki bir yerlere varabilsin, bir şeyler başarabilsin. Oysaki en büyük başarı insan olarak kalmasıdır ama bunun farkına varabilen azdır!

31. Bu metnin ana fikri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsan hayatta sürekli mücadele etmelidir.
- B) İnsan çok şaşırtıcı bir varlıktır.
- C) Hayat insan için çok yorucudur.
- D) İnsanın insan olarak kalabilmesi en büyük başarıdır.

32. Bu metne göre insan ile ilgili yanlış bilinen şey aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanın karmaşık bir varlık olduğı
- B) İnsanın mücadelesinin hayat boyu sürdüğü
- C) İnsanın hiç yorulmadığı ve usanmadığı
- D) İnsanın başarıya varmak için yürümesi gerektiğı

33.

Avusturya'nın Tirol eyaletindeki **Innsbruck** şehrine bağlı Telfs belediyesi, **Türk nüfusunun** çokluğuyla dikkati çekiyor. Avusturya şehirleri Innsbruck'a 33, Salzburg'a 215, Almanya'nın Münih şehrine ise 138 kilometre uzaklıkta olan Telfs; yeşil doğası, sakin ve düzenli yapısı, sanayi ve turizm geliriyle tanınıyor. Yaklaşık 15 bin nüfuslu şehrin yüzde 20'sine yakınına Türk kökenli vatandaşlar oluşturuyor. İlk dönemde tekstilde çalışan Türkler daha sonra hizmet sektörü, metal sanayi, turizm, restoran işletmeciliği, esnafılık gibi sektörlerle de geçiş yaptı.

Türkçe günlük yaşamın parçası

Telfs'te Türkçe, günlük yaşamda çok sık konuşuluyor. İşletme isimlerinde ve menülerde daha çok Türkçe kelimeler kullanılırken her yaşta Türk kendi aralarında ana dillerinde iletişim kuruyor.

Türk ürünleri tezgâhlarda

Telfs'te hizmet veren marketlerde Türkiye'den gelen ürünler satılıyor. Şehir merkezinde yer alan marketleri işleten vatandaşlar, raflarda Türkiye'den gelen ürünlere yer veriyor. Restoranlardaki menülerde de döner, kebab, lahmacun, sucuklu ve ıspanaklı pide gibi lezzetler, hem Türk hem de Avusturyalı müşterilere servis ediliyor.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anlatıma inandırıcılık katmak için sayısal verilerden yararlanılmıştır.
- B) Benzetmeler yapılarak anlatıma güç kazandırılmaya çalışılmıştır.
- C) Karşılaştırmaya yer verilmiştir.
- D) Bilgilendirme amacı vardır.

34-35. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Günümüzde plastik poşetlerin özellikle başta çevreye olmak üzere insan ve hayvanlara verdiği zararlar bilinmektedir. En büyük tehdit, plastiğin kullanımı değil, miktarıdır. Atılmış plastiklerin %50'den fazlası ambalajdan gelir ve bunların çoğu alışveriş çantalarıdır. Tüketici farkındalığındaki bu durum, çöpler hakkında tartışmalara yol açmış ve çevrede oluşan zarar plastik poşetler hakkında önlem almayı gerektirmiştir. Plastik alışveriş torbalarının oluşturduğu çöplere ve uluslararası atıklara değinmek için kurulmuş birtakım yaklaşımlar ve bu konuda birçok ülkede yapılan çalışmalar mevcuttur. Bu çalışmada, plastik poşetlerin zararlarını önlemek adına birçok ülkede yapılmış çalışmalar ve mevzuatlar incelenmiştir. Plastik torbaların üretim enerji maliyetleri, uzun ömrü, çevrede yayılmasının artması ve biyobozunur olmaması çevre üzerinde ve sürdürülebilir kalkınmada olumsuz etkiler olarak görünmektedir. Bunun yanında, hızlı tüketim sonucu ortaya çıkan “kullan-at” yaklaşımı sürdürülebilir tüketimi zorlaştırmaktadır. Bu nedenle, tüketici davranışını plastik poşet kullanımından ayırmak, sürdürülebilir kalkınmanın sağlanmasında öncü olan sürdürülebilir tüketim arayışında önemli bir sorundur. Sürdürülebilir tüketim ise bilinçli tüketici ile sağlanır.

34. Bu metne göre plastik poşetlerle ilgili önlem alınmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Günümüzde çok kullanılması
- B) Tüketicinin bunlara rahat ulaşması
- C) Bunların çok kullanılmasının insan davranışlarını etkilemesi
- D) Tüketicilerin bunların kullanımı konusundaki bilinç yetersizliği

35. Aşağıdakilerden hangisi plastik torbaların bu metinde bahsedilen zararlarından değildir?

- A) Hayvanlara zarar vermesi
- B) Tüketilecek gıdaları zehirlenmesi
- C) Sürdürülebilir kalkınmayı olumsuz etkilemesi
- D) Çöp oranını artırması

36. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bulunan altı çizili sözcük bu metindeki anlamı ile kullanılmamıştır?

- A) Arkadaşımın zengin kitaplığından faydalandım.
- B) Marmara kıyılarında o sene bol meyve yetiştirildi.
- C) Caddedeki dükkânlar nostaljik dokunun parçasıydı.
- D) Bir ulus tüm değerlerine sahip çıkarak var olmaya devam eder.

37.

*Yükseğinde büyük namı karın var
Alçağında mor sümbüllü bağı var*

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi vardır?

- A) Tezat
- B) Kişileştirme
- C) Benzetme
- D) Mübalağa

38. “Bilmek” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde yay ayraç içinde verilen anlamına uygun kullanılmamıştır?

- A) Bunu bilmek içimi kederle dolduruyordu.(Bir şeyi anlamış veya öğrenmiş bulunmak)
- B) Ben arkadaşını bilmem, seni bilirim.(Sorumlu tutmak)
- C) Ahmet Amca ben geldim, bilemedin mi? (Sanmak, varsaymak, farz etmek)
- D) Mal almasını bildi de parasını vermeyi mi bilmiyor? (İşine gelmek, uygun bulmak)

39.

Dürüstlük, insan oluşun en berrak hâlidir. Su katılmamış doğruluktur. Yokuşu çıkarken de inerken de zirvedeyken yahut aşağıda dururken de adımlarını hep kendine yakıştır biçimde atmaktır. Başkalarıyla beraberken veya yalnızken de hep kendine yakışanı yapmaktır. Başkaları için ve başkalarından dolayı değil, kendisi için ve sadece kendisinden dolayı kötü karşısında iyiyi tercih etmektir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Başkaları için her zaman kötü yerine iyiyi tercih etmeliyiz.
- B) Kendi doğrularımızı çevremize kabul ettirmek yanlış bir davranıştır.
- C) İyiliği hiçbir karşılık beklemeden yapmalıyız.
- D) Hiçbir zaman doğruluktan ayrılmamalıyız.

40.

Yardımcı fiil ile yapılan birleşik fiiller bir isimle beraber başında et- ve ol- eylemleri olacak şekilde bul-, buyur-, eyle-, kıl-, yap-, ver- gibi yardımcı fiiller ile birleşerek oluşan birleşik fiillerdir. Kurallı birleşik fiiller ise iki eylemin birleşmesi ve bu kelimelerin kalıplaşması ile ortaya çıkar. Anlamca kaynaşmış birleşik fiiller isimlerin çoğunlukla anlamlarını kaybedip bir fiil ile kalıplaşmasıyla ortaya çıkan eylemlerdir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerden hangisinde birleşik fiil, oluşumu yönünden diğerlerinden farklıdır?

- A) Bu konuyu ben anlatabilirim.
- B) Merdivenlerden koşarken birden düşeyazdım.
- C) Çok eğlenceli bir film seyrettim.
- D) Hava birdenbire kapanıverdi.

41.

İnsan fırsatların gelmesini bekler, fırsatlar da insanın gelmesini. Fırsatlar bekler, insanlar bekler. Kazanan hep mazeret olur. (Paulo Coelho)

İmkânın sınırını görmek için imkânsızı denemek gerek. (Fatih Sultan Mehmet)

Ne kadar bilersen bil, söylediklerin karşıdakilerin anlayacağı kadardır. (Mevlâna)

Yorulduğunda dinlenmeyi öğren, bırakmayı değil. (Muhammed Ali)

Aşağıdakilerden hangisi bu özdeyişlerden herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) İnsan zorlansa bile hemen pes etmeyip yoluna devam etmelidir.
- B) Bilgin çok fazla olsa da bu bilgiyi insanlara aktaramazsan bir işe yaramaz.
- C) Bir şeyleri beklemek yerine onları gerçekleştirmek insana kazandırır.
- D) İmkânsızı deneyip zorlanmaktansa yapabileceğimiz şeylere odaklanmalıyız.

42-43. soruları aşağıdaki şiire göre cevaplayınız.

*Bakakalırım baharın ardından
Yaz mevsimi sıcağı kavuşurum
Yaz geğer de gidedurur önümden
Sonbahardan doğruca kışa yürürüm*

42. Bu şiirde asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bahar en güzel mevsimdir.
- B) İnsan içinde bulunduğı anı kıymetlendirmelidir.
- C) Zaman hızla geğip gider.
- D) Geğmişi özlemekten vazgeçmeyiz.

43. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu dizelerdeki “bakakalırım” birleşik fiilinin türce özdeşi bulunmamaktadır?

- A) Bu sorunlar hepimizi rahatsız ediyordu.
- B) Bir anda arkaya dönüverdi.
- C) Çocuk koşarken aniden düşeyazdı.
- D) Artık eve gidebilirsin.

44. Türkçe öğretmeni öğrencilerinden neden-sonuç cümlesi kurmalarını istemiştir.

Parmak kaldıran ilk dört kişinin cevapları şu şekildedir:

Akil: Blok ders yaptığımız için yoruluyoruz.

Gülce: Dinlenmek için bazen dışarıya çıkıyorduk.

Nehir: Ama artık saat bir ila dört arasında zamanımız varsa çıkabiliyoruz.

Berrin: Sağlığımızı koruyalım diye bu durumlara ayak uyduruyoruz.

Buna göre öğrencilerden hangisi soruya doğru cevap vermiştir?

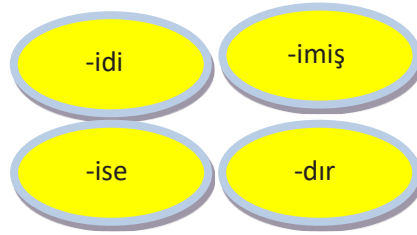
A) Akil

B) Berrin

C) Gülce

D) Nehir

45.

Ek fiillerin iki görevi vardır: İsim soylu sözcüklerin sonuna gelerek onları yüklem yapmak, basit zamanlı fiilleri birleşik zamanlı yapmak.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek fiil farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) İstanbul dünyanın en güzel şehridir.
- B) Dün ben de soru çözmüştüm.
- C) Abim gelmişse biz de katılırız.
- D) Her gün kitap okurmuş.

Gerçekleştirilmeye başlandı 2018'den beri ziyaretçi rekorları kıran ve dünyanın en büyük Havacılık, Uzak ve Teknoloji Festivali olan TEKNOFEST, T.C. Sana-yi ve Teknoloji Bakanlığı ve Türkiye Teknoloji Takımı Vakfı'nın yürüt-cülüğünde, Türkiye'nin önde gelen teknoloji şirketleri, kamu, medya kuruluşları ve üniversitelerinin destekleriyle 24-27 Eylül tarihleri arasında Gaziantep'te düzenlendi. Yüz binlerce genç mucidi bir araya getiren TEKNOFEST'te, TÜBİTAK bu yıl da birbirinden heyecanlı yarışmalar ve etkinliklerle festivaldeki yerini aldı.

Teknoloji yarışmaları 1 Eylül itibarıyla Tuz Gölü'nde Roket Yarışması ve Körfez'de Efficiency Challenge Elektrikli Araç Yarışması ile başladı. Teknoloji yarışmaları kapsamında Robotaksi Binek Otonom Araç

Yarışması'ndan İnsanlık Yararına Teknoloji Yarışması'na, Çevre ve Enerji Teknolojileri Yarışması'ndan Uçan Araba Tasarım Yarışması'na kadar birbirinden farklı 21 kategoride yarışmalar düzenlendi. Dereceye girmeye hak kazanan takımlara 3 Milyon TL'nin üzerinde ödül verildi.

2018'den bugüne Türkiye'nin uluslararası arenada ses getiren Havacılık, Uzak ve Teknoloji Festivali TEKNOFEST ile bütünleştirilen TÜBİTAK yarışmaları ve etkinliklerinde ülkemizin son yıllarda "Milli Teknoloji Hamlesi" olarak adlandırılan teknoloji üretme hedeflerine ve bu hedefler için ihtiyaç duyulan nitelikli insan kaynaklarının gelişimi süreçlerine katkı sağlanması amaçlanıyor.

Efficiency Challenge (EC) Elektrikli Araç, Roket, Robotaksi, İnsan-

lık Yararına Teknolojiler ve Uluslararası İnsansız Hava Araçları (İHA) yarışmalarının yanı sıra bu sene TÜBİTAK tarafından TEKNOFEST'te bir ilke daha imza atıldı. İHA Yarışmaları, bu yıl ilk kez lise öğrencileri arasında da gerçekleştirildi. Ayrıca TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi (MAM) tarafından bu yıl ilk kez "Biyoteknoloji İnovasyon Yarışması" düzenlendi.

Akıllı Şehirler ve Ulaşım, Bilgi ve İletişim Teknolojileri, Eğitim, Enerji ve Çevre, Gıda ve Tarım, Makine İmalatı ve Otomotiv, Sağlık, Savunma, Uzak ve Havacılık, Sosyal Yenilikçilik ve Girişimcilik olmak üzere dokuz ana alanda ve 30 tematik alanda düzenlenen Üniversite Öğrencileri Araştırma Proje Yarışmaları'nda finalist olmaya hak kazanan projeler yine TEKNOFEST çatısı altında sergilendi.

Bu metnin iletisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) TEKNOFEST festival alanında gelişmelerin önünü açmıştır.
- B) TEKNOFEST ülkemizde teknolojinin gelişmesi için gerekli insan kaynağını sağlayacaktır.
- C) TEKNOFEST sonunda verilen ödüller gençlerin mücadele hırsını artırır.
- D) TEKNOFEST sayesinde bilimsel alandaki çalışmalarımızı dünyaya duyurma şansımız olur.

47.

Olumlu Etkiler	Olumsuz Etkiler
Hava kalitesinde artış	İç mekân hava kalitesinde düşüş
Gürültü kirliliğinde azalma	Tıbbi atık miktarında artış
Ev tipi gıda atığı miktarında azalma	Yakma ve depolama oranlarının artmasıyla atık geri dönüşümünde azalma
Enerji tüketimi ve sera gazı salımlarında azalma	Ev ve dış ortamlarda tehlikeli kimyasal maddelerle yapılan dezenfeksiyon rutinlerinde artış
Yaban hayvanların ticaretinde küresel azalma	Dezenfektan kullanımı nedeniyle doğal ekosistemler için ekolojik riskin artması
Orman tahribatında azalma	
Yüzey suyu kalitesinde artış	

Tabloda küresel salgının çevre üzerindeki olumlu ve olumsuz etkileri verilmiştir.

Bu tabloya göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kullanılan dezenfeksiyon ürünleri doğaya zarar vermektedir.
- B) Tıbbi atıklar artarken ev atıkları azalmaktadır.
- C) Süreç geri dönüşüm konusunda artışa katkı sağlamaktadır.
- D) Salgın döneminde sular ve ağaçlar olumlu biçimde etkilenmiştir.

48. Şeker dolu bir kavanoza elini sokan bir çocuk uğraştı, uğraştı ama elini bir türlü çıkaramadı. Başladı ağlamaya. Oradan geçen yaşlı bir adam merak edip sordu:

– Neden ağlıyorsun evladım?

Çocuk cevap verdi:

– Elimi kavanozdan çıkaramıyorum.

Yaşlı adam baktı, çocuğun avucu şeker dolu; onları bırakmak istemiyor, kavanozun ağzı ise dar. Ona şöyle dedi:

– Bak çocuğum; elindeki şekerlerin yarısını kavanoza bırak, o zaman elini kolayca çıkarabilirsin.

Bu metinde vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her şeyin çözümü büyüklerdedir.
- B) Sevdığımız şeyler yüzünden acı çekebiliriz.
- C) Ağlamak sorunları çözmez.
- D) Açgözlü olmaktan vazgeçersek sıkıntılarımız azalır.

CEVAP ANAHTARI

1. (~) Emre kıymalı pide sipariş etmiştir.

(✓) Çiğdem B1 kodlu menüyü sipariş etmiştir.

(✓) Defne pide sipariş etmemiştir.

(~) Aylin P2 kodlu menüyü sipariş etmiştir.

(✓) Ceyda çay siparişi vermiştir.

(~) Berke T1 kodlu menüyü sipariş etmiştir.

(X) Üç kişinin vermiş olduğu sipariş kodu bilinmemektedir.

(X) Defne, fiyatı 13 TL olan menülerden birini sipariş etmiştir.

2.

Şair şiirinde, umutsuzluğunu vurgulamak amacıyla kendisini **akşama** benzetmiştir. Burada benzetilen **akşam**, benzeyen ise **kendisidir**.

Şair “Yapraklarım dökülüyor usul usul” diyerek kendisini **ağaca** benzetmiştir. Bu kelime şiirde verilmemiş, okuyucuya bırakılmıştır. Burada benzetilen **ağaç**, benzeyen ise **kendisidir**.

3. Orada çok durmadı **ateş almaya gelmiş** gibi hemen oradan ayrıldı.

Derste öğretmenini **can kulağıyla dinlediği** için hep başarılı olurdu.

Bir an memleketine gitmeyi **içinden geçirdi** ancak sonra vazgeçti.

Kendisi için doğum günü partisi hazırlanırken onun **ruhu bile duymadı**.

Başarısıyla rakiplerine **gözdağı verdi**.

Son vapur iskeleye **sular kararırken** yanaşırdı.

4. Basit Fiiller: GÜLÜYOR – AÇMALI

Türemiş Fiiller: BOYATTI – SULADI

Birleşik Fiiller: ALABİLİR – ARZ ETMEK

5. 4 - 3 - 5 - 6 - 1 - 2 - 7 - 8 - 9 - 10

6. **ÖFKE:** burnundan solumak – küplere binmek
ŞAŞIRMA: ağzı açık kalma – hayretler içinde kalma
TELAŞ: etekleri tutuşmak – eli ayağına dolaşmak
SEVİNÇ: havalara uçmak – gözleri parlamak
ÜZÜNTÜ: neşesi kaçmak – yüreği sıkışmak

7.

Bazı yerlerde tek katlı evler vardı.	☒
Sen benim yerimde olsan ne yapardın?	☐
Bu şehrin her köşesini biliyordu.	☒
Dikdörtgenin dört köşesi vardır.	☐
Kazandığı paranın bir kısmını kitap almak için ayırırdı.	☐
Davayı kazanacağını biliyordu.	☒
Bu şehri gül zamanı ziyaret etmek gerekir.	☐
Dedelerimiz zamanında buralar ormanmış.	☒
Kaleminden arka arkaya bir sel gibi sözcükler dökülüyordu.	☐
Susam taneleri yere dökülmüş.	☒
Üç yıl, bir gün olsun canı sıkılmadan yaşadı.	☒
Zavallı, gün görmedi.	☐

8.

3- 4-5-6-7-8-9-10-13-14-15-18-19-20-22-27-28

9. **ÇÖZÜM (I):** 2.ÇIKIŞ **ÇÖZÜM (II):** 3.ÇIKIŞ

10.

BENZETME

11.

BİRİNCİ DÖRTLÜK: BENZETME

İKİNCİ DÖRTLÜK: KİŞİLEŞTİRME

12.

Yurt sevgisi

13.

“Türkü söyler akşamların,” dizesinde kişileştirme vardır.

14.

Buğday, arpa, pamuk, bakla, nohut gibi tarım ürünleri en kaliteli şekilde bu topraklarda yetişir. Bağ ve bostan alanları da çok geniştir. Meşe ve pelit ağaçlarının yapraklarında “kudret helvası” olarak bilinen bir ürün bulunur. Dağlarında ve kırlarında ıspanak, mazi, ıspanak, lahana gibi sebzeler yetişirken ayva, elma, kayısı, üzüm ve kiraz meyveleri de Malatya’nın meşhur meyveleri olarak bilinir.

15.

Malatya’nın havası çok güzel olduğu için halkı dinç, kuvvetli ve güzel tenlidir.

16.

	Anadolu her çeşit ürünün bir arada yetişebileceği bir coğrafyadır.
	Anadolu da insan yaşam ve duyguları da çeşitlilik göstermektedir.
X	Anadolu’da yetişen ürünler başka yerlerde yetişmemektedir.
X	Bireylerin tercihleri Anadolu’yu zenginleştirmiştir.
	Coğrafya, insanların yetiştirdiği ürünleri ve yaşam tarzlarını belirleyen bir unsurdur.
X	Bu topraklarda her şey deneyerek bulunmuştur.
X	Her yörede farklı ürün yetişmesi insanların tercihidir.
	Bu kadar unsurun bir arada olması tesadüf değil bu topraklara verilmiş nimettir.

17.

Felaketler korkuları, korkulardan korunmak için zihnin açılması kavramları doğurur.

18.

“O alanın dışındakiler bunların ne olduklarını bilmedikleri için kullanamıyor.” anlamındadır.

19.

Basit Fiiller: katıyor – doğuyor

Türemiş Fiiller: katılıyor – yayılıyor

Birleşik Fiiller: söylenebilir – ifade eder – devam ediyor.

20- D

21- C

22- A

23- C

24- D

25- B

26- C

27- B

28- B

29- D

30- C

31- D

32- C

33- B

34- D

35- B

36- A

37- A

38- C

39- D

40- C

41- D

42- C

43- A

44- A

45- A

46- B

47- C

48- D

meb.gov.tr